PRITARTA
Šiaulių miesto savivaldybės tarybos
2022 m. gegužės d. sprendimu Nr. T-

# ŠIAULIŲ SUAUGUSIŲJŲ MOKYKLA

# 2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

## STRATEGINIO PLANO IR METINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Šiaulių suaugusiųjų mokykla vykdo suaugusiųjų pradinio, suaugusiųjų pagrindinio ir suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas. Tai vienintelė tokio tipo mokykla Šiaulių mieste. Mokyklos struktūra: bazinė mokykla ir tardymo izoliatoriaus skyrius.

Mokyklos vizija: atvira kaitai, moderni suaugusiųjų švietimo organizacija, optimaliai tenkinanti suaugusiųjų ugdymosi poreikius. Misija: teikti kokybišką pradinį, pagrindinį, vidurinį išsilavinimą ir neformalųjį švietimą Šiaulių regiono suaugusiesiems (taip pat Šiaulių tardymo izoliatoriuje įkalintiems asmenims), ugdyti atsakingą, kūrybingą bei laisvą asmenybę. Ugdymo procese vadovaujamasi nuostatomis: mokytis vertas kiekvienas, mokytis niekada nevėlu.

Kelerius pastaruosius metus mokinių skaičius mokykloje beveik nekinto, tačiau 2021 m. į mokyklą įstojo daugiau mokinių, buvo suformuota papildoma IV gimnazijos klasė. 2021 m. rugsėjo 1 d. mokykloje mokėsi 226 mokiniai (152 – bazinėje mokykloje, 74 – Šiaulių tardymo izoliatoriaus skyriuje). 53 % bazinės mokyklos ir 69 % Tardymo izoliatoriaus mokinių yra naujai įstojusieji. Bazinėje mokykloje suformuotos 7 klasės: viena išlyginamoji lietuvių kalbos klasė, po vieną I, II gimnazijos klasę ir po dvi III ir IV gimnazijos klases. Šių klasių mokiniai mokosi grupine mokymosi forma kasdieniu mokymosi proceso organizavimo būdu. 5–8 klasių mokiniams sudarytos sąlygos mokytis grupine mokymosi forma neakivaizdiniu mokymosi proceso organizavimo būdu. 2021–2022 mokslo metais visus mokslo metus 5–8 klasių mokiniams 10 procentų, o I–IV gimnazijos klasių mokiniams 30 procentų ugdymo proceso įgyvendinama nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pagal Šiaulių suaugusiųjų mokyklos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymą Nr. V-899 „Dėl ugdymo organizavimo 2021–2022 mokslo metais Šiaulių suaugusiųjų mokykloje“. Mokyklos skyriuje suformuotos taip pat 7 klasės: viena išlyginamoji lietuvių kalbos klasė, po vieną I ir III gimnazijos klasę ir po dvi II ir IV gimnazijos klases, kuriose įkalintieji mokosi grupine mokymosi forma kasdieniu mokymosi proceso organizavimo būdu. Taip pat suformuotos 7 grupės, kuriose 6–8 klasių ir II–IV gimnazijos klasių mokiniai mokosi pavienio mokymosi forma savarankišku mokymosi proceso organizavimo būdu. Grupių formavimą iš esmės lemia ugdymui tinkamų patalpų stygius Šiaulių tardymo izoliatoriuje, kuris išsispręstų Šiaulių tardymo izoliatoriui persikėlus į naujas patalpas.

Suaugusiųjų mokyklos mokiniai – socialiai jautrioms visuomenės grupėms priklausantys asmenys, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių prieš kelis ar keliolika metų iškrito iš švietimo sistemos. Dalis mokinių įstoja iš kitų miesto gimnazijų be pertraukos, nes suaugusiųjų mokykloje sudaromos palankesnės sąlygos derinti mokymąsi ir darbą, šeimą. Dauguma mokinių turi neigiamos mokymosi patirties, stokoja metakognityvinių gebėjimų, susiduria su socializacijos problemomis. Pagrindinis suaugusiųjų mokymosi motyvas – noras įgyti vidurinį išsilavinimą ir išlaikyti turimą darbo vietą ar susirasti darbą, taip pat siekis tęsti mokymąsi profesinio mokymosi įstaigose, kolegijose ar universitetuose. Didžioji dalis suaugusiųjų mokyklos mokinių yra dirbantys, išlaikantys save bei savo šeimas, asmenys. Tačiau mokosi ir bedarbiai, našlaičiai, visuomenės nariai, patiriantys atskirtį dėl įvairiausių priežasčių: savo fizinės negalios ar seksualinės orientacijos. Ypatingo dėmesio reikia užsieniečiams ir Lietuvos Respublikos piliečiams, atvykusiems ar grįžusiems gyventi ir dirbti

Lietuvoje, besimokantiems bazinėje mokykloje ir tardymo izoliatoriaus skyriuje, siekiantiems išmokti lietuvių kalbos ir pasirengti mokymuisi pagal bendrąsias programas. Išlyginamosios lietuvių kalbos klasėse besimokantiems mokiniams, atvykusiems iš Latvijos, Estijos, Prancūzijos, Italijos, Šiaurės Makedonijos, Albanijos, Ukrainos, Rusijos, Kazachstano, Uzbekistano, Irano, Pakistano, Šri Lankos, Ganos. Taip pat ypatingų poreikių turi ir mokiniai, atvykę iš pataisos namų, tęsiantys mokymąsi laisvėje, todėl mokykloje aktualus įtraukusis ugdymas – siekiama mokytis gyventi žmonių įvairovėje ir mokytis iš skirtybių: suteikti lygias ugdymosi galimybes visiems mokiniams, nepaisant, bet kartu ir neignoruojant, kultūrinių, socialinių ar kitokių skirtumų. Todėl, be abejo, iškyla poreikis stiprinti psichinę ir fizinę mokyklos bendruomenės narių sveikatą, gerinti mikroklimatą mokykloje.

Kadangi mokiniai pamokas lanko vakarais, mažėja galimybės skirti laiko neformaliojo švietimo veikloms. Siūlomos kelios neformaliojo švietimo programos tiek bazinės mokyklos, tiek tardymo izoliatoriaus skyriaus mokiniams. Bazinėje mokykloje aktyviai veikia savanorystės ir kraštotyros būreliai.

Besimokančių suaugusiųjų pažanga vertinama kiek kitaip nei kitose gimnazijose dėl kelių priežasčių. Ir bazinėje mokykloje, ir Tardymo izoliatoriaus skyriuje vyksta nuolatinė mokinių kaita, kurią lemia suaugusiųjų mokyklos darbo specifika: mokiniai priimami visus mokslo metus, kita vertus, taip pat 34 % bazinės mokyklos ir 73 % skyriaus mokinių išstoja iš mokyklos arba keičia ugdymo įstaigą. Nubyrėjimo priežastys įvairios: mokiniai nesugeba suderinti mokslo ir darbo, nutraukia mokymąsi dėl sveikatos problemų, dėl šeimyninių aplinkybių. Mokiniai, besimokantys Tardymo izoliatoriaus skyriuje, sulaukę teismo sprendimo, išvyksta tęsti mokymąsi į pataisos namus arba būna paleisti į laisvę ir tęsia mokymąsi pagal gyvenamąją vietą. Kitas labai svarbus faktorius – mokinių amžiaus (2021–2022 m. m. Šiaulių suaugusiųjų mokykloje besimokančių mokinių amžius svyruoja nuo 18 metų iki 57 metų) bei gebėjimų skirtumai. Mokinio ankstesni įvertinimai yra gauti prieš 10 ar daugiau metų, mokiniui besimokant pagal senąsias, jau nebegaliojančias dalyko programas, šiam mokiniui reikalingas ilgesnis nei įprastai suteikiamas vieno mėnesio adaptacijos laikotarpis. Mokykloje susitarta sėkme ir mokinio asmenine pažanga laikyti ne tik jo akademinę pažangą, bet ir aktyvų įsitraukimą į veiklas, lemiančias asmenybės mokinio ūgtį (mokymosi mokytis kompetencijos įsivertinimas, neformaliojo švietimo programos lankymas, dalyvavimas mokomųjų dalykų konsultacijose, SKU veikose, STEAM programose, karjeros renginiuose, grupinėse ir individualiose karjeros specialisto konsultacijose, karjeros plano rengimas). Antra, mokiniai į mokyklą įstoja mokytis vienerius mokslo metus, Tardymo izoliatoriuje apie 75 % mokinių mokosi net trumpesnį laikotarpį (kelis mėnesius, pusmetį ar kelias savaites). Toks pažangos vertinimas, koks jis yra įprastas kitose gimnazijose, vertinant suaugusiuosius nėra įmanomas. Taip pat problematiška vertinti Šiaulių suaugusiųjų mokyklos mokinių brandos egzaminų rezultatus pagal kriterijus, taikomus visiems gimnazistams. Besimokantys suaugusieji dažniausiai išsikelia tikslą ne gauti kuo aukštesnį įvertinimą, bet, apskritai, išlaikyti egzaminą, pasiekti bent patenkinamą pasiekimų lygmenį ir gauti brandos atestatą ar pagrindinio išsilavinimo pažymėjimą. Nors yra ir išimčių. 2021 m. kelių mokinių valstybinių brandos egzaminų įvertinimai buvo iš tiesų aukšti: iš užsienio kalbos (anglų) valstybinio brandos egzamino – 92 balai, iš istorijos – 71 balas, iš geografijos – 75 balai, iš lietuvių kalbos ir literatūros – 52 balai, iš užsienio kalbos (rusų) valstybinio brandos egzamino – 81 ir 80 balų. 2021 m. valstybinius brandos egzaminus išlaikė 96 % bazinės mokyklos ir 100 % Tardymo izoliatoriaus skyriaus abiturientų. Džiugina, jog pastarųjų metų biologijos, geografijos, istorijos, matematikos VBE tendencija yra didėjanti, o istorijos ir geografijos VBE įvertinimų vidurkiai viršija savivaldybės ir šalies mokyklų rodiklius. Deja, lietuvių kalbos ir literatūros ir matematikos PUPP įvertinimai bazinėje mokykloje bei abiejų dalykų PUPP įvertinimai skyriuje yra žemi. Priežastis – didžioji dalis mokinių PUPP laiko pasimokę mokykloje mažiau nei vienerius mokslo metus.

Norint pagerinti mokinių pasiekimus ir paskatinti juos siekti individualios pažangos, ankstesniais mokslo metais buvo imtasi šių priemonių:

- andragogai tobulino IKT taikymo įgūdžius ugdymo procese – mokykloje vykdomas programos ERASMUS+ suaugusiųjų švietimo darbuotojų mobilumo (KA1) projektas „Skaitmeninių

kompetencijų dialogas: andragogai – ugdytiniai“: mokėsi kaip, taikant ugdymo procese naujausius skaitmeninius įrankius, didinti mokinių motyvaciją mokytis ir įsitraukimą į procesą;

- mokiniai jau kelerius metus dalyvavo Šiaulių miesto savivaldybės remiamose patyriminio ugdymo (STEAM) programose, kurias vykdo socialiniai partneriai – Šiaulių valstybinė kolegija, Šiaulių profesinio rengimo centras, Šiaulių Didždvario gimnazijoje;
- mokiniai mokėsi netradicinėse erdvėse: Erasmus+ KA1 projekto lėšomis „Ugdyk netradiciškai“ įrengtoje žaliojoje klasėje, miesto bulvare, parke, šalia mokyklos esančioje „Laiptų“ galerijoje, laboratorijose, muziejuose ir pan.;
- mokiniai naudojasi galimybe dalyvauti individualiose ir grupinėse mokomųjų dalykų konsultacijose. Mokykloje veikia mokinių konsultavimo sistema, bendradarbiauja administracija, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir klasių auklėtojai. Mokiniams teikiama mokymosi pagalba po ligos, dėl sveikatos problemų, pakeitus mokyklą, perėjus prie aukštesnės pakopos, įstojus po ilgos pertraukos, siekiant likviduoti programų skirtumus, pageidaujant tinkamai pasirengti mokymosi kurso keitimo įskaitai, siekiant geriau įsisavinti mokomąją medžiagą ir pasirengti tolimesniam mokymuisi.
- Ypatingas dėmesys 2021 m. buvo sutelktas į mokymosi spragų, atsiradusių dėl COVID-19 pandemijos ir nuotolinio mokymosi, likvidavimą. Aptartos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2021 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. V-85 „Dėl mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo plano 2021 metams patvirtinimo ir projekto darbo grupės mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo plano 2021 metams veikloms įgyvendinti sudarymo“ įgyvendinimo mokykloje perspektyvos. Mokytojai susipažino su naujame tinklapyje https://pagalbamokytis.lt/ patalpintais ištekliais, atlikta bazinės mokyklos ir skyriaus mokinių pasiekimų situacijos analize, numatytomis konkrečiomis priemonėmis, taikytinomis siekiant pagerinti ir išlaikyti aukštus mokinių pasiekimų rezultatus. Gavus papildomų lėšų konsultacijoms mokiniams, ugdomiems pagal bendrojo ugdymo programas ir patiriantiems mokymosi sunkumų dėl nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdo, buvo organizuota 60,5 val. įvairių mokomųjų dalykų konsultacijų – suteikta pagalba mokiniams (organizuotos kontaktinės konsultacijos) dėl COVID-19 pandemijos patyrusiems mokymosi sunkumų. Mokiniams užtikrintos lygios galimybės kompensuoti atsiradusias mokymosi spragas. Taip gautas papildomas finansavimas mokinių, pasirinkusių laikyti brandos egzaminus 2021 metais ir dėl COVID-19 pandemijos patyrusių mokymosi praradimų, tiesioginių konsultacijų organizavimui, sudarė galimybes suteikti mokymosi pagalbą abiturientams – organizuotos dar 55 konsultacijos 2020–2021 mokslo metų pabaigoje ir 169 konsultacijos 2021–2022 mokslo metų I pusmetį.
- stebima ir analizuojama individuali mokinių pažanga įvairiais lygmenimis: dalykų mokytojų, klasių auklėtojų, metodinių grupių, mokytojų tarybos. Mokiniai įsivertina individualią pažangą (pildomi įsivertinimo lapai), numato realius žingsnius pasiekimams gerinti. Bent 2–3 kartus per mokslo metus vyksta individualūs klasių auklėtojų ir mokinių pokalbiai, kuriuose aptariama individuali mokinio pažanga;
- naudojamos skaitmeninės mokymosi aplinkos, skaitmeniniai mokymosi įrankiai (EDUKA klasė, Egzaminatorius, skaitmeninė Vyturio biblioteka, ZOOM, TEAMS mokinių testavimo sistema E-Test, E-lankos, Ugdymo sodas ir kt.).

Nepaisant šių priemonių, mokinių pasiekimų ir individualios pažangos problema išlieka aktuali. Todėl ypač svarbu užtikrinti veiksmingą švietimo pagalbą, siekiant pagerinti mokinių mokymosi / ugdymosi pasiekimus ir pažangą: gerinti pagalbos mokiniui paslaugų kokybę į švietimo pagalbos teikimą įsitraukiant visiems mokykloje dirbantiems andragogams, pagalbos mokiniui specialistams.

Mokykloje dėmesys telkiamas į dar vieną svarbią sritį – siekiama pagerinti bendruomenės narių psichinę ir fizinę sveikatą, mikroklimatą, todėl organizuotos įvairios veiklos renginiai, į kuriuos pavyko įtraukti mokinius iš galimai atskirtį patiriančių grupių. Nors daug renginių vyko nuotoliniu būdu (Tolerancijos diena, susitikimas su gamtos fotografu Marijumi Čepuliu, dalyvavimas „Gerumo akcijoje“, akcijos „Savanorystė iš namų“, „Atmintis gyva, nes liudija“, „Mus vienija meilė Lietuvai“,

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas, savanorių popietė „Kūrybingi, smalsūs ir veiklūs!" su Teresės namų mažaisiais, pasaulinės žemės dienos virtualus renginys, mėnesio „Be patyčių" kampanija „Praleisk progą pasityčioti", velykinė savanorių akcija „Velykos svečiuose – man gera daryti gera!", kūrybinės dirbtuvės Teresės namų mažiesiems „Saldi gėlytė mamytei", spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos minėjimas – buvusios mokinės Kristinos Jankūnienės poezijos rinkinio „Paribiais" pristatymas), mokiniai buvo aktyvūs. Mokyklos bibliotekos fondas buvo gausinamas leidiniais, skirtais psichinės sveikatos gerinimui. Bibliotekininkė parengė šių leidinių pristatymą, kuris buvo paskelbtas mokyklos interneto svetainėje. Andragogai tobulino savo profesines kompetencijas padėjo stiprinti ne tik mokytojų, bet ir mokinių psichinę sveikatą – dalyvavo 18 įvairių seminarų ir mokymų. Nuo 2020 m. rugsėjo iki gruodžio mėn. mokytojai išklausė 77 val. mokymų psichinės sveikatos stiprinimo tema, o nuo 2021 m. sausio iki 2020–2021 mokslo metų pabaigos – 177 val. 5 mokymuose, seminaruose („Bendravimas, supratimas visiems", Emocinio intelekto vystymas mokykloje", „Emocijos, jų valdymo ir nesuvaldymo pasekmės", Nestabilus ryšys: santykiai ir ugdymas nuotolinio mokymosi realybėje", „Pozityvaus mąstymo ugdymas") mokytojai dalyvavo ne pavieniui, o grupėmis. Taip pat buvo organizuotos 2 edukacinės išvykos, skirtos psichinės ir fizinės sveikatos gerinimui: rugsėjo mėnesį – „Lietuvos dvarų kultūros paveldo integracijos galimybės ugdymo procese", birželio mėnesį – „Pedagoginė-profesinė patirtis kuriant šiuolaikiškas edukacines erdves Kėdainių Šviesiojoje gimnazijoje". 2021–2022 mokslo metų I pusmetį 20 pedagoginių darbuotojų (mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, administracijos atstovai) tobulino kvalifikaciją lektorės Aistės Mažeikienės seminare „Pozityvaus mąstymo ugdymas": gilinosi į pozityvaus mąstymo principus ir priemones, darbo su savimi bei pozityvaus mąstymo išsaugojimo kebliose bei sudėtingose situacijose būdus. Mokiniai taip pat turėjo progą dalyvauti renginiuose apie psichinės sveikatos stiprinimą: profesoriaus G. Navaičio paskaitoje "Šiuolaikinis antistresas", paskaitoje „Kaip susidoroti su egzaminų stresu", seminaruose „Emocijų valdymas" ir „Emocinis atsparumas. Praktinės rekomendacijos". Visiems Šiaulių suaugusiųjų mokyklos bendruomenės nariams buvo pasiūlyta kiek įmanoma aktyviau stiprinti savo fizinę sveikatą – įsitraukti į #WALK15 mokyklų iššūkį. Bendruomenė nužingsniavo virš 2 milijonų žingsnių ir aplenkė beveik 100 kitų institucijų, dalyvavusių iššūkyje. Socialiniuose tinkluose buvo dalinamasi įvairia informacija: nuorodomis apie nuotoliniu būdu trenerių organizuojamas mankštas, patarimais, kaip dirbant nuotoliniu būdu išlaikyti taisyklingą laikyseną, įvairiais Facebook įvykiais apie psichinės sveikatos gerinimą.

Iš viso mokykloje dirba 36 darbuotojai. Švietimo valdymo informacinėje sistemoje nurodoma, kad mokytojų etatų bazinėje mokykloje yra 10,83 ir tardymo izoliatoriaus skyriuje – 9,55. 2021 m. rugsėjo 1 d. mokykloje dirbo 22 pedagogai: 8 mokytojai metodininkai, 12 vyresniųjų mokytojų, 2 mokytojai. Dirba bibliotekininkas (1 pareigybė), socialinis pedagogas (0,5 pareigybės). Nepedagoginį personalą sudaro 14 darbuotojų (9,5 pareigybės): ūkio dalies vedėjas (1 pareigybė), sekretorius referentas (1 pareigybė), archyvo tvarkytojas (0,25 pareigybės), konsultantas (1 pareigybė), karjeros specialistas (0,5 pareigybės), kompiuterininkas (0,5 pareigybės), duomenų apsaugos pareigūnas (0,25 pareigybės), valytojai (1,5 pareigybės), budėtojas (0,5 pareigybės), kiemsargis (0,5 pareigybės), darbininkai (2 pareigybės), laborantas (0,5 pareigybės). Tardymo izoliatoriaus skyriuje nepedagoginį personalą sudaro 2 darbuotojai: mokytojo padėjėjas (0,25 pareigybės) ir sekretorius (0,25 pareigybės), kurie finansuojami iš specialiosios tikslinės valstybės dotacijos.

2021 m. mokyklos veiklai finansuoti buvo skirta 593,8 tūkst. Eur: savivaldybės biudžeto lėšos – 137,4 tūkst. Eur, valstybės biudžeto lėšos – 428,9 tūkst. Eur, kitos valstybės biudžeto lėšos – 17,3 tūkst. Eur, Europos Sąjungos lėšos – 8,4 tūkst. Eur, paramos lėšos – 1,0 tūkst. Eur. Įstaigos pajamų lėšos – 0,8 tūkst. Eur. Mokymo lėšų, skiriamų LR Vyriausybės, mokyklai pakanka.

2021 m. spalio mėnesį įvyko programos ERASMUS+ suaugusiųjų švietimo darbuotojų mobilumo (KA1) projekto „Skaitmeninių kompetencijų dialogas: andragogai – ugdytiniai" mobilumas į Kroatiją, taip pat gautas ES fondų finansavimas dar vienam „Erasmus+" KA1 projektui „Nuotolinis skaitmeninis suaugusiųjų ugdymas – iššūkiai ir galimybės". Tai suteiks galimybes mokytojams gilinti turimus kūrybiško IKT taikymo pamokose gebėjimus.

Mokykloje kuriamos šiuolaikiškos, patrauklios ugdymo(si) aplinkos, skatinančios mokinius mokytis ir siekti asmeninės sėkmės ir brandos: modernizuoti 2 mokomųjų dalykų kabinetai (atlikta vidaus apdaila, pakeistas apšvietimas), įsigytas mokyklinių baldų komplektas 1 mokomojo dalyko kabinetui, atnaujintas bibliotekos fondas (grožinė literatūra ir matematikos, gamtos mokslų, lietuvių kalbos ir literatūros, lietuvių kalbos užsieniečiams, fizikos, biologijos mokykliniai vadovėliai), skaitmeninių E-lankos.lt ir https://tev.lt/e-vadoveliai/ vadovėlių licencijos. Įsigyti 6 kompiuteriai, skaitmeninių platformų licencijos (Egzaminatorius.lt, Etest.lt, Vyturys.lt, Epamokos.pedagogas.lt). Nuotoliniam mokymui pradėta naudoti Microsoft Office 365 platforma, kurios funkcionalumai tiek dalykų mokytojams, tiek mokiniams suteikia daugiau galimybių nei anksčiau naudota ZOOM bendravimo platforma.